

Lag (2003:389) om elektronisk kommunikation

Ändrad: t.o.m. SFS 2011:590

1 kap. Allmänna bestämmelser

Inledande bestämmelser

1 § Bestämmelserna i denna lag syftar till att enskilda och myndigheter skall få tillgång till säkra och effektiva elektroniska kommunikationer och största möjliga utbyte vad gäller urvalet av elektroniska kommunikationstjänster samt deras pris och kvalitet.

Syftet skall uppnås främst genom att konkurrensen och den internationella harmoniseringen på området främjas. Samhällsomfattande tjänster skall dock alltid finnas tillgängliga på för alla likvärdiga villkor i hela landet till överkomliga priser.

Vid lagens tillämpning skall särskilt beaktas elektroniska kommunikationers betydelse för yttrandefrihet och informationsfrihet.

2 § Åtgärder som vidtas med stöd av denna lag får inte vara mer ingripande än som framstår som rimligt och skall vara proportionella med hänsyn till lagens syfte och de övriga intressen som anges i 1 §.

3 § Den myndighet som regeringen bestämmer skall ta emot anmälningar, pröva ansökningar, besluta om skyldigheter och i övrigt pröva frågor och handlägga ärenden samt utöva tillsyn enligt denna lag eller enligt föreskrifter meddelade med stöd av lagen.

Lagens tillämpningsområde

4 § Denna lag gäller elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster med tillhörande installationer och tjänster samt annan radioanvändning.

Lagen är inte tillämplig på innehåll som överförs i elektroniska kommunikationsnät med hjälp av elektroniska kommunikationstjänster.

5 § Bestämmelserna i denna lag ersätter inte föreskrifter om prövning enligt annan lag.

6 § Förutom bestämmelserna i denna lag finns det i radio- och tv-lagen (2010:696) bestämmelser om sändningar av ljudradio- och tv-program som är riktade till allmänheten och avsedda att tas emot med tekniska hjälpmedel.

Om utrustning finns bestämmelser i lagen (2000:121) om radio- och teleterminalutrustning. *Lag (2010:720).*

Definitioner

7 § I lagen avses med
abonnent: den som har ingått avtal med en leverantör av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster om tillhandahållande av sådana tjänster,
abonnentupplysning: förvärvsmässig verksamhet för upplysning om abonnentuppgifter till allmänheten eller för förmedling av abonnentuppgifter för sådant ändamål,
allmänt kommunikationsnät: elektroniskt kommunikationsnät som helt eller huvudsakligen

används för att tillhandahålla allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster och som stödjer informationsöverföring mellan nätanslutningspunkter,
användare: den som använder eller efterfrågar en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst,
elektronisk kommunikationstjänst: tjänst som vanligen tillhandahålls mot ersättning och som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät,
elektroniskt kommunikationsnät: system för överföring och i tillämpliga fall utrustning för koppling eller dirigering samt passiva nätdelar och andra resurser som medger överföring av signaler, via tråd eller radiovågor, på optisk väg eller via andra elektromagnetiska överföringsmedier oberoende av vilken typ av information som överförs,
lokaliseringssuppgift: uppgift som behandlas i ett elektroniskt kommunikationsnät eller av en elektronisk kommunikationstjänst och som visar den geografiska positionen för terminalutrustningen för en användare,
nätanslutningspunkt: fysisk punkt vid vilken en abonnent ansluts till ett allmänt kommunikationsnät,
nödsamtal: samtal till samhällets alarmeringstjänst via ett nummer inom fastställt nummerplan för telefoni,
operatör: den som innehar eller på annat sätt råder över ett allmänt kommunikationsnät eller tillhörande installation,
radioanläggning: anordning som möjliggör radiokommunikation eller bestämning av position, hastighet eller andra kännetecken hos ett föremål genom sändning av radiovågor (radiosändare) eller mottagning av radiovågor (radiomottagare),
radiokommunikation: överföring, utsändning eller mottagning av tecken, signaler, skrift, bilder, ljud eller meddelanden av varje slag med hjälp av radiovågor,
radiovågor: elektromagnetiska vågor med frekvenser från 9 kilohertz till 3 000 gigahertz som breder ut sig utan särskilt anordnad ledare,
samtal: förbindelse för överföring av tal som medger tvåvägskommunikation,
samtrafik: fysisk och logisk sammankoppling av allmänna kommunikationsnät för att göra det möjligt för användare att kommunicera med varandra eller få tillgång till tjänster som tillhandahålls i näten,
skadlig störning: störning som äventyrar funktionen hos en radionavigationstjänst eller någon annan säkerhetstjänst, eller som på annat sätt allvarligt försämrar, hindrar eller upprepat avbryter en radiokommunikationstjänst som fungerar i enlighet med gällande bestämmelser, inbegripet störning av befintliga eller planerade tjänster på nationellt tilldelade frekvenser,
slutanvändare: användare som inte tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster,
telefonitjänst: elektronisk kommunikationstjänst som innebär möjlighet att ringa upp eller ta emot samtal via ett eller flera nummer inom en nationell eller internationell nummerplan,
tillhörande installation: anordning, funktion eller annat som har samband med en elektronisk kommunikationstjänst eller ett elektroniskt kommunikationsnät, och som möjliggör, stödjer eller kan stödja den tjänsten, eller tillhandahållande av tjänster via det nätet eller tjänsten,
vertikalt integrerad operatör: en operatör som tillhandahåller tjänster till företag som den konkurrerar med på marknader i efterföljande handelsled. *Lag (2011:590).*

Kommunikationsverksamhet i krig m.m.

8 § Är Sverige i krig eller krigsfara eller råder det sådana utomordentliga förhållanden som är föranledda av att det är krig utanför Sveriges gränser eller av att Sverige har varit i krig eller krigsfara, får regeringen meddela de föreskrifter om elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster med tillhörande installationer och tjänster samt annan radioanvändning som behövs med hänsyn till landets försvar eller säkerhet i övrigt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om den fredstida planeringen för totalförsvarets behov av elektroniska kommunikationer under sådana förhållanden som anges i första stycket.

9 § Den som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller elektroniska kommunikationstjänster av särskild betydelse från allmän synpunkt får förpliktas att på visst sätt beakta totalförsvarets behov av elektronisk kommunikation under höjd beredskap.

2 kap. Anmälan

1 § Allmänna kommunikationsnät av sådant slag som vanligen tillhandahålls mot ersättning eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster får endast tillhandahållas efter anmälan till den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten).

2 § För verksamhet som enbart består i att överföra signaler via tråd för utsändning till allmänheten av program i ljudradio eller annat som anges i 1 kap. 1 § tredje stycket yttrandefrihetsgrundlagen behöver någon anmälan enligt 1 § inte göras.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om ytterligare undantag från anmälningsplikten enligt 1 §.

3 § Den som bedriver verksamhet som är anmälningspliktig enligt 1 § ska tillämpa sådana standarder som Europeiska kommissionen angivit som obligatoriska i en förteckning som offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. *Lag (2010:497)*.

4 § Den som är anmäld enligt 1 § är skyldig att utan dröjsmål anmäla om verksamheten upphör.

5 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om erkännande av operatör enligt bestämmelser antagna av den internationella teleunionen.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får besluta i fråga om registrering av maritima avräkningsorgan enligt bestämmelser antagna av den internationella teleunionen samt meddela de föreskrifter som behövs för registreringen.

3 kap. Rätt att använda radiofrekvenser och nummer

Radiosändare

Tillstånd att använda radiosändare

1 § För att här i landet eller på ett svenskt fartyg eller luftfartyg utomlands få använda radiosändare krävs tillstånd enligt detta kapitel. Ett tillstånd att använda radiosändare ska avse rätt att använda en viss radiosändare eller att använda radiosändare inom ett visst frekvensutrymme. *Lag (2010:497)*.

2 § Om användningen av frekvensutrymme samt villkoren och förfarandet för beviljande av tillstånd att använda radiosändare har harmoniserats i enlighet med internationella avtal som Sverige har anslutit sig till eller bestämmelser antagna med stöd av fördraget om Europeiska

unionens funktionssätt, ska den som har beviljats sådant tillstånd anses ha tillstånd enligt 1 §. *Lag (2010:497).*

3 § Krav på tillstånd enligt 1 § gäller inte för Polisen, Försvarmakten, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk, vid verksamhet som verket bedriver på uppdrag av Försvarmakten eller Försvarets radioanstalt.

Efter hörande av Försvarmakten beslutar den myndighet som regeringen bestämmer om tilldelning av radiofrekvenser för Försvarmakten, Försvarets radioanstalt och Försvarets materielverk samt om de ytterligare villkor som behövs. När det gäller Polisen beslutar den myndighet som regeringen bestämmer i sådana frågor efter hörande av Rikspolisstyrelsen.

4 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från tillståndsplikt enligt 1 §. Därvid får det föreskrivas villkor om att den radioanläggning där sändaren ingår ska uppfylla bestämda tekniska krav samt i övrigt sådana villkor som anges i 11 § första stycket 1–7 och 9 samt 11 a § 1, 2 och 4. Villkor som innebär en begränsning av vilka elektroniska kommunikationstjänster eller vilka tekniker som får användas får meddelas endast i de fall som anges i 11 § andra och tredje styckena.

Undantag enligt första stycket får tidsbegränsas, varvid 12 § andra stycket har motsvarande tillämpning. *Lag (2011:590).*

5 § Den som enligt 3 § eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av 4 § är undantagen från tillståndsplikt skall vid tillämpning av denna lag anses ha tillstånd enligt 1 §.

Tillståndsförfarandet

6 § Tillstånd att använda radiosändare ska beviljas, om

1. det kan antas att radiofrekvenserna kommer att användas på ett sådant sätt att risk för otillåten skadlig störning inte uppkommer,
2. radioanvändningen utgör en effektiv användning av frekvensutrymmet,
3. det kan antas att radioanvändningen inte kommer att hindra sådan radiokommunikation som är särskilt viktig med hänsyn till den fria åsiktsbildningen,
4. radioanvändningen inte kommer att ta i anspråk frekvensutrymme som behövs för att upprätthålla en rimlig beredskap för utveckling av befintliga och nya radioanvändningar eller frekvensutrymme för vilket radioanvändningen har harmoniserats i enlighet med internationella avtal som Sverige har anslutit sig till eller bestämmelser antagna med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
5. det kan antas att radioanvändningen inte kommer att inkräkta på det frekvensutrymme som behövs för verksamhet som avses i 3 §, och
6. det inte med hänsyn till att sökanden tidigare har fått tillstånd återkallat eller något annat liknande förhållande finns skälig anledning att anta att radioanvändningen kommer att ske i strid med tillståndsvillkoren.

Tillstånd att använda radiosändare för utsändningar som kräver tillstånd enligt annan lag eller enligt bestämmelser meddelade med stöd av annan lag, får meddelas endast om sådant tillstånd finns.

Om tillståndet avser en viss radiosändare ska denna, tillsammans med avsedd radiomottagare, vara så beskaffad i tekniskt hänseende att den uppfyller rimliga krav på en effektiv frekvensanvändning och på möjligheten att verka i den miljö som den är avsedd för. *Lag (2010:497).*

7 § Antalet tillstånd som beviljas inom ett frekvensutrymme får begränsas, om det är nödvändigt för att garantera en effektiv användning av radiofrekvenser. Ett beslut att begränsa antalet tillstånd skall omprövas så snart det finns anledning till det.

8 § När antalet tillstånd har begränsats enligt 7 §, ska tillståndsprövningen ske efter allmän inbjudan till ansökan, om inte särskilda skäl föranleder annat.

Första stycket gäller inte sådan radioanvändning som

1. huvudsakligen avser utsändning till allmänheten av program i ljudradio eller annat som anges i 1 kap. 1 § tredje stycket yttrandefrihetsgrundlagen,
2. är avsedd för privat bruk, eller
3. behövs för verksamhet som bedrivs i syfte att tillgodose allmän ordning, säkerhet eller hälsa.

Prövning enligt första stycket ska ske efter ett jämförande urvalsförfarande, efter ett anbudsförfarande där det pris sökanden är villig att betala för tillståndet ska vara utslagsgivande eller efter en kombination av dessa förfaranden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om innehållet i en allmän inbjudan enligt första stycket, vilken radioanvändning som omfattas av undantaget i andra stycket 3 och om förfarande enligt tredje stycket. *Lag (2010:497)*.

9 § Har upphävts genom *lag (2011:590)*.

10 § Har upphävts genom *lag (2011:590)*.

Villkor

11 § Tillstånd att använda radiosändare får förenas med villkor om

1. det frekvensutrymme som tillståndet avser,
2. vilken eller vilka elektroniska kommunikationstjänster eller slag av elektroniska kommunikationsnät eller tekniker som tillståndet avser,
3. täckning och utbyggnad inom landet,
4. det geografiska område som tillståndet avser,
5. skyldighet för sökanden att dela frekvensutrymme med annan,
6. sådant som i enlighet med beslut om en harmoniserad användning av radiofrekvenser ska uppställas som villkor när den som ska tilldelas radiofrekvens har utsetts i enlighet med internationella avtal eller bestämmelser antagna med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
7. skyldigheter som följer av tillämpliga internationella avtal i fråga om användning av frekvenser,
8. åtaganden som har gjorts i samband med beviljande av tillstånd enligt 8 §, samt
9. tekniska krav och annat som krävs för att säkerställa ett faktiskt och effektivt frekvensutnyttjande.

Villkor enligt första stycket som innebär en begränsning av vilka elektroniska kommunikationstjänster eller vilka tekniker som får användas, får meddelas endast om det krävs för att

1. undvika skadlig störning,
2. säkerställa ett effektivt frekvensutnyttjande,
3. skydda människors liv eller hälsa,
4. tillgodose det allmännas intresse av att vissa elektroniska kommunikationstjänster finns tillgängliga i vissa delar av landet, eller

5. tillgodose det allmännas intresse av att främja tillhandahållandet av radio- och tv-tjänster för vilka tillstånd meddelats enligt annan lag.

Villkor som innebär att endast en viss elektronisk kommunikationstjänst får tillhandahållas, får meddelas endast om det krävs för att säkerställa verksamhet som bedrivs i syfte att skydda människors liv eller hälsa, eller om det annars finns synnerliga skäl för det med hänsyn till ett allmänt intresse. *Lag (2011:590)*.

11 a § Ett tillstånd att använda en viss radiosändare får, utöver det som anges i 11 §, förenas med villkor om

1. antennens och i övrigt radiosändarens beskaffenhet,
2. det geografiska område där en mobil radiosändare får användas,
3. var antennen till en fast radiosändare ska vara belägen, samt
4. kompetenskrav för den som ska handha radioanläggningen. *Lag (2010:497)*.

Tillståndstid

12 § Tillstånd skall beviljas för en bestämd tid. Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden.

När giltighetstiden för tillstånd och tillståndsvillkor bestäms skall särskilt beaktas

1. framtida förändringar i radioanvändningen,
2. den tid som sändaren är avsedd att användas,
3. den tekniska utveckling som kan väntas,
4. den tid som krävs för att uppnå ett rimligt ekonomiskt utbyte av utrustningen, och
5. sådant tillstånd som enligt 6 § andra stycket utgör förutsättning för tillstånd att använda radiosändare.

12 a § Tillstånd att använda en viss radiosändare ska vid giltighetstidens utgång förlängas med samma tid som tillståndet senast har gällt, dock längst med fem år vid varje tillfälle, om de förutsättningar för att meddela tillstånd som anges i 6 § är uppfyllda. Förlängning får ske endast om giltighetstiden för tillståndet överstiger sex månader.

Förlängning ska ske med en kortare tid än som anges i första stycket första meningen eller på ändrade villkor, om de förutsättningar för att meddela tillstånd som anges i 6 § därigenom kan uppfyllas eller om tillståndshavaren begär det.

Om tillståndshavaren begär det ska giltighetstiden inte förlängas. *Lag (2010:497)*.

12 b § Giltighetstiden för ett tillstånd att använda radiosändare inom ett visst frekvensutrymme får inte förlängas. *Lag (2010:497)*.

Användning av amatörradiosändare

12 c § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får överlämna till fysiska eller juridiska personer att anordna prov och utfärda bevis om att föreskrivna kompetenskrav för användning av amatörradiosändare är uppfyllda samt att tilldela anropssignaler för sådan användning.

Ett beslut om överlämnande enligt första stycket får återkallas, om anordnaren eller utfärdaren anordnar prov, utfärdar bevis eller tilldelar anropssignaler i strid med gällande föreskrifter eller på annat sätt visar sig olämplig att fullgöra uppgiften. *Lag (2011:590)*.

Åtgärder mot störningar

13 § Om det uppkommer skadlig störning, skall tillståndshavaren omedelbart se till att störningen upphör eller i möjligaste mån minskar, om inte störningen är tillåten. Detsamma gäller den som använder en radiomottagare som stör användningen av en annan radiomottagare.

14 § Elektriska eller elektroniska anläggningar som, utan att vara radioanläggningar, är avsedda att alstra radiofrekvent energi för kommunikationsändamål i ledning eller för industriellt, vetenskapligt, medicinskt eller något annat liknande ändamål, får användas endast i enlighet med föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om förbud mot att inneha elektriska eller elektroniska anläggningar som inte omfattas av första stycket och som, utan att vara radioanläggningar, är avsedda att sända radiovågor.

Nummer

Nummerplaner

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får fastställa nationella nummerplaner för elektronisk kommunikation och meddela föreskrifter om planerna och deras användning. Planerna skall vara utformade så att elektroniska kommunikationsnät och elektroniska kommunikationstjänster kan nås på ett likvärdigt sätt.

16 § Den som bedriver verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 kap. 1 §, eller tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster i samtrafik med den som bedriver sådan verksamhet, är skyldig att följa fastställda nummerplaner.

17 § Den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig telefonitjänst som ger möjlighet till internationella samtal, ska kunna hantera alla samtal till det europeiska nummerutrymmet 3883. De taxor som tillämpas för sådana samtal ska vara likartade med dem som tillämpas för samtal till och från andra stater inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. *Lag (2011:590).*

18 § Den som fastställer nationella nummerplaner ska hålla dessa allmänt tillgängliga, utom i fråga om uppgifter för vilka sekretess gäller enligt 15 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). *Lag (2009:500).*

Tillstånd att använda nummer

19 § Nummer ur en nationell nummerplan får användas endast efter tillstånd. Tillstånd skall avse serier av nummer eller enskilda nummer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om principerna för tilldelning av nummer.

20 § Den som har tilldelats en nummerserie får inte diskriminera andra som tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster i fråga om vilka nummer som ger tillträde till tjänster i näten.

21 § Tillstånd att använda nummer får förenas med villkor om

1. vilket slag av tjänst som numret skall användas för,
2. faktiskt och effektivt utnyttjande av numret,
3. skälig giltighetstid med förbehåll för eventuella ändringar i den nationella nummerplanen,

4. åtaganden som har gjorts i samband med att tillstånd beviljats enligt 22 §, och
5. skyldigheter som följer av tillämpliga internationella avtal i fråga om användning av nummer.

Nummer av betydande ekonomiskt värde

22 § Tillstånd att använda nummer av betydande ekonomiskt värde får beviljas efter allmän inbjudan till ansökan. Ett sådant tillstånd skall beviljas efter

1. ett jämförande urvalsförfarande,
2. ett anbudsförfarande där det pris sökanden är villig att betala för tillståndet skall vara utslagsgivande,
3. ett förfarande med slumpmässig tilldelning, eller
4. en kombination av förfaranden enligt 1-3.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om innehållet i en allmän inbjudan och om förfarande enligt första stycket.

Överlåtelse och uthyrning av tillstånd

23 § Tillstånd eller del av tillstånd att använda radiosändare eller nummer får överlåtas efter medgivande från den myndighet som meddelat tillståndet. Sådant medgivande ska lämnas, om

1. förvärvaren uppfyller de krav som ställts på sökanden i samband med att tillståndet meddelades,
2. det inte finns skäl att anta att överlåtelsen inverkar menligt på konkurrensen,
3. överlåtelsen inte leder till ändrad användning av radiofrekvenserna, om denna är harmoniserad enligt bestämmelser antagna med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, och
4. det inte finns något annat särskilt skäl mot det.

Förvärvaren övertar överlåtarens rättigheter och skyldigheter enligt denna lag för tiden efter medgivandet. Vid överlåtelse av del av tillstånd ska den överlåtna delen anses som ett nytt tillstånd.

Vid medgivandet får myndigheten meddela de nya eller ändrade villkor som överlåtelsen föranleder.

En överlåtelse i strid med denna paragraf är utan verkan. *Lag (2010:497).*

24 § Bestämmelserna om överlåtelse av tillstånd eller del av tillstånd i 23 § första stycket, andra stycket första meningen och fjärde stycket ska också tillämpas på uthyrning av tillstånd eller del av tillstånd att använda radiosändare.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från kravet på medgivande vid uthyrning som avser en kortare period eller annars är av begränsad omfattning. *Lag (2010:497).*

4 kap. Samtrafik och andra former av tillträde m.m.

Skyldighet att förhandla om samtrafik m.m.

1 § En operatör av ett allmänt kommunikationsnät är skyldig att förhandla om samtrafik med den som tillhandahåller eller avser att tillhandahålla allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster.

2 § Den som i samband med förhandling som avses i 1 § får del av uppgifter om ett annat företags affärs- och driftförhållanden får inte obehörigen föra vidare eller utnyttja det han eller hon har fått del av eller tillgång till. I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). *Lag (2009:500)*.

Särskilda skyldigheter

3 § Den som kontrollerar tillträde till slutanvändare får förpliktas att mot marknadsmässig ersättning bedriva samtrafik eller vidta annan åtgärd som krävs för att säkerställa att slutanvändare kan nå varandra.

En förpliktelse enligt första stycket får även avse skyldighet att göra tjänster kompatibla med andra operatörers tjänster. *Lag (2011:590)*.

4 § En operatör som enligt 8 kap. 7 § har ett betydande inflytande på en viss marknad, ska i enlighet med 8 kap. 6 § åläggas en eller flera av de skyldigheter som anges i 5–12 §§. Operatören får också åläggas en skyldighet enligt 12 a §. Av 12 c § följer att en operatör frivilligt kan åta sig en förpliktelse enligt 12 a § och att detta är att likställa med en skyldighet. Förpliktelser enligt detta kapitel ska syfta till att skapa effektiv konkurrens.

En sådan operatör får även i andra fall än som anges i detta kapitel åläggas en skyldighet om tillträde, om det finns synnerliga skäl för det och åtgärden godkänns av Europeiska kommissionen. *Lag (2010:497)*.

5 § En operatör som avses i 4 § får förpliktas att i ett referenserbjudande eller på annat sätt offentliggöra specificerade uppgifter om

1. redovisning,
2. tekniska specifikationer,
3. nätegenskaper,
4. villkor för tillhandahållande och användning, inbegripet villkor som begränsar tillträde till eller användning av vissa tjänster,
5. prissättning, eller
6. andra förhållanden som behövs för insyn i fråga om samtrafik och andra former av tillträde.

Ett beslut om förpliktelse enligt första stycket ska innehålla besked om vilka uppgifter som ska tillhandahållas, hur detaljerade dessa ska vara samt på vilket sätt de ska offentliggöras.

Operatören får förpliktas att ändra en uppgift, om det är nödvändigt för att den ska stämma överens med en skyldighet som har beslutats enligt detta kapitel.

Ett beslut enligt första eller tredje stycket får förenas med vite. *Lag (2011:590)*.

6 § En operatör som avses i 4 § får förpliktas att tillämpa icke-diskriminerande villkor i sin verksamhet. En sådan skyldighet skall särskilt säkerställa att

1. operatören under likvärdiga omständigheter tillämpar likvärdiga villkor mot andra som tillhandahåller likvärdiga tjänster, samt
2. de tjänster och den information som operatören erbjuder andra tillhandahålls på samma villkor och med samma kvalitet som gäller för operatörens egna tjänster eller för dotterbolags eller samarbetspartners tjänster.

7 § En operatör som avses i 4 § får förpliktas att särredovisa och rapportera specificerad verksamhet med anknytning till samtrafik och andra former av tillträde. En sådan skyldighet kan avse att operatören skall tillämpa en öppen prissättning för andra operatörer och för intern överföring eller tillhandahålla en myndighet sin redovisning, inbegripet uppgifter om intäkter från annan.

8 § En operatör som avses i 4 § får förpliktas att uppfylla rimliga krav på tillträde till och användning av nät och tillhörande installationer i syfte att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster. En sådan skyldighet kan avse att operatören ska

1. ge annan tillträde till specificerade nätdelar och tillhörande installationer, inbegripet sådant tillträde som krävs för att möjliggöra val och förval av operatör samt erbjudanden om återförsäljning av abonnemang,
2. förlänga ett redan beviljat tillträde till tillhörande installationer,
3. erbjuda andra operatörer specificerade tjänster för återförsäljning,
4. bevilja tillträde till tekniska gränssnitt, protokoll och annan nyckelteknik som är nödvändig för samverkan mellan tjänster,
5. erbjuda samlokalisering eller andra möjligheter till gemensamt utnyttjande av tillhörande installationer,
6. erbjuda specificerade tjänster som krävs för att säkerställa samverkan mellan tjänster ända fram till slutanvändarna,
7. erbjuda tillträde till driftstödssystem eller liknande programsystem som krävs för att garantera en sund konkurrens när det gäller tillhandahållande av tjänster,
8. erbjuda tillträde till sådana tjänster som möjliggör, stödjer eller kan stödja tillhandahållande av tjänster via elektroniska kommunikationsnät eller elektroniska kommunikationstjänster,
9. bedriva samtrafik eller i övrigt vidta åtgärder så att nät eller tillhörande installationer kan förbindas.

Beslut enligt första stycket får förenas med de villkor som behövs för att säkerställa normal nätdrift. Villkor om att följa särskilda tekniska standarder eller specifikationer får dock endast gälla sådana standarder som Europeiska kommissionen har angett som obligatoriska i en förteckning som offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. *Lag (2011:590)*.

9 § En förpliktelse enligt 8 § som avser tillträde till ett allmänt kommunikationsnät mellan en korskoppling eller likvärdig anslutningspunkt och en fast nätanslutningspunkt ska förenas med skyldighet att offentliggöra ett sådant referenserbjudande som anges i 5 §. Erbjudandet ska innehålla de uppgifter som avses i artikel 9.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/19/EG av den 7 mars 2002 om tillträde till och samtrafik mellan elektroniska kommunikationsnät och tillhörande faciliteter (tillträdesdirektiv), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/140/EG. Beslutet om skyldighet att offentliggöra ett referenserbjudande får förenas med vite. *Lag (2011:590)*.

10 § Vid tillämpning av 8 § ska särskilt beaktas

1. den tekniska och ekonomiska bärkraften för användning och installation av alternativa nätdelar eller tillhörande installationer, med hänsyn tagen till marknadsutvecklingen samt art och typ av samtrafik och andra former av tillträde,
2. den tillgängliga kapaciteten,
3. de risker som en nyinvestering medför för ägaren till nät eller tillhörande installationer,
4. behovet av att värna konkurrensen på lång sikt,
5. berörda immateriella rättigheter, och
6. intresset av gränsöverskridande tjänster inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. *Lag (2011:590)*.

11 § En operatör som avses i 4 § får förpliktas att iaktta kostnadstäckning eller tillämpa kostnadsorienterad eller annan prissättning för specificerade typer av samtrafik och andra former av tillträde. Detta får ske om en marknadsanalys enligt 8 kap. 6 § visar att en brist på effektiv konkurrens innebär att operatören kan ta ut överpriser eller använda prispress på ett sätt som missgynnar slutanvändarna.

En förpliktelse enligt första stycket kan även avse skyldighet för operatören att tillämpa en viss kostnadsredovisningsmetod. En sådan förpliktelse skall förenas med skyldighet att göra en beskrivning av metoden tillgänglig för allmänheten. Kostnadernas huvudkategorier och reglerna för kostnadsfördelningen skall framgå av beskrivningen.

Den som har förpliktats att kostnadsorientera sin prissättning skall visa att priserna är rättvisa och skäliga med hänsyn till kostnaderna och får åläggas skyldighet att justera sina priser.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om den metod som skall tillämpas för beräkning av kostnadsorienterade priser, om vilka faktorer som skall läggas till grund för beräkningen och på vilket sätt detta skall ske. *Lag (2006:26)*.

12 § Vid tillämpning av 11 § skall hänsyn tas till den investering som gjorts av operatören. En sådan skyldighet som anges i 11 § skall utformas så att operatören får en rimlig avkastning på kapitalinvesteringen.

Funktionell separation

12 a § Om det finns synnerliga skäl för det får en vertikalt integrerad operatör, som med stöd av 4 § första stycket första meningen ålagts en skyldighet att lämna tillträde, förpliktas att organisatoriskt avskilja de verksamheter som har anknytning till beslutet om skyldigheten. Avskiljandet ska ske på ett sådant sätt att verksamheterna bedrivs av en oberoende affärsenhet och särskilt syfta till att säkerställa icke-diskriminering och insyn. *Lag (2011:590)*.

12 b § En förpliktelse enligt 12 a § får förenas med villkor som syftar till att säkra de avskilda verksamheternas oberoende i förhållande till operatörens egen försäljningsverksamhet i slutkundsledet. Villkoren får innefatta krav på att operatörens inflytande över verksamheterna inskränks genom organisatoriska åtgärder eller på att verksamheterna ska drivas av en separat juridisk person. Villkor om att verksamheterna ska ställas under oberoende ledning får också uppställas. *Lag (2008:473)*.

12 c § Om en operatör som avses i 12 a § åtar sig att avskilja sådana verksamheter som där anges i syfte att säkerställa icke-diskriminering och insyn, får åtagandet godtas. Ett beslut om att godta åtagandet får fattas endast om det finns synnerliga skäl. Beslutet är att likställa med en skyldighet för operatören att följa åtagandet. Beslutet får avse en bestämd tid. Så länge beslutet gäller får någon förpliktelse enligt 12 a § inte meddelas i de avseenden som åtagandet omfattar.

Ett beslut enligt första stycket får återkallas om

1. de omständigheter som låg till grund för beslutet har förändrats i något väsentligt avseende,
2. den som beslutet gäller bryter mot någon del av åtagandet, eller
3. beslutet grundades på ofullständiga, oriktiga eller vilseledande uppgifter som operatören har lämnat. *Lag (2008:473)*.

Övriga bestämmelser

13 § En operatör får inte förpliktas att tillämpa olika villkor för likvärdiga tjänster.

En skyldighet som gäller tillträde ska vara knuten till de tjänster som faktiskt tillhandahålls, om inte annat följer av villkor som beslutats enligt 3 kap. 11 eller 11 a §. *Lag (2010:497)*.

13 a § En operatör, eller någon som äger ledningar i ett allmänt kommunikationsnät som operatören råder över, får efter ansökan av annan förpliktas att mot marknadsmässig ersättning tillhandahålla gemensamt utnyttjande av ledningarna i en byggnad eller fram till första utlopps- eller förgreningsstället.

En skyldighet enligt första stycket får åläggas endast om anläggning av ytterligare infrastruktur bedöms olönsam eller fysiskt ogenomförbar. *Lag (2011:590)*.

14 § En operatör får, efter ansökan av en annan operatör, även i annat fall än enligt 8 § första stycket 5 eller 13 a § förpliktas att mot marknadsmässig ersättning tillhandahålla sökanden samlokalisering eller andra möjligheter till gemensamt utnyttjande av egendom eller annat, om det

1. är av betydelse för att skydda miljön eller för att uppnå mål för fysisk planering, eller
2. krävs för att skydda folkhälsa eller allmän säkerhet.

Ett förpliktande enligt första stycket får innefatta en skyldighet för den förpliktade att mot ersättning för uppkomna kostnader genomföra stagning eller påbyggnad av en mast för elektronisk kommunikation eller andra liknande åtgärder som krävs för att ett tillhandahållande ska kunna ske. Förpliktandet får inte innebära en skyldighet att byta ut en befintlig mast mot en ny. *Lag (2011:590)*.

5 kap. Tjänster till slutanvändare m.m.

Samhällsomfattande tjänster

1 § Om det behövs för att nedanstående samhällsomfattande tjänster ska finnas tillgängliga till överkomliga priser, får den som bedöms lämplig för det förpliktas att till överkomligt pris

1. uppfylla rimliga krav på anslutning till ett allmänt kommunikationsnät i en fast nätanslutningspunkt i stadigvarande bostad eller fast verksamhetsställe,
2. uppfylla rimliga krav på tillgång till allmänt tillgängliga telefonitjänster i en fast nätanslutningspunkt i stadigvarande bostad eller fast verksamhetsställe åt var och en som efterfrågar denna tjänst,
3. i en abonnentförteckning, som ska uppdateras årligen, göra uppgifter om samtliga telefonabonnemang tillgängliga i den utsträckning de inte omfattas av sekretess eller tystnadsplikt enligt lag,
4. tillhandahålla en fullständig upplysningstjänst avseende telefonabonnemang i den utsträckning uppgifterna som tillhandahålls inte omfattas av sekretess eller tystnadsplikt enligt lag,
5. tillhandahålla telefonautomater eller andra ställen med allmän tillgång till taltelefoni i en omfattning som i fråga om kvalitet, antal och geografisk utbredning tillgodoser allmänhetens behov, eller
6. tillhandahålla personer med funktionsnedsättning tillgång till tjänster enligt 2–5 i samma utsträckning och på likvärdiga villkor som för andra slutanvändare och tillgodoser de behov som personer med funktionsnedsättning har av särskilda sådana tjänster.

Tillgång till samhällsomfattande tjänster ska tillförsäkras genom upphandling av staten om det är särskilt påkallat med hänsyn till kostnaderna för tillhandahållande av tjänsten eller nätet. *Lag (2011:590)*.

2 § Den som enligt 1 § ska tillhandahålla en tjänst får åläggas skyldighet att inom viss tid nå särskilda prestandamål. Denna tid får inte understiga tre månader.

En anslutning enligt 1 § första stycket 1 ska vara utformad så att den stöder röst- och telefaxkommunikation samt datakommunikation med en viss angiven lägsta datahastighet som medger funktionell tillgång till Internet.

Regeringen får meddela föreskrifter om datahastighet enligt andra stycket. *Lag (2011:590)*.

3 § Den som enligt 1 § första stycket 3 eller 4 ska tillhandahålla abonnentförteckningar och upplysningstjänster ska behandla erhållen information på ett icke-diskriminerande sätt. *Lag (2008:484)*.

3 a § *Lag (2011:590)*.

4 § Den som enligt 1 § ska tillhandahålla en tjänst får åläggas skyldighet att

1. tillämpa gemensamma taxor för hela landet eller tillämpa ett visst högsta pris,
2. göra det möjligt för konsumenter att på förhand betala för anslutning till det allmänna kommunikationsnätet och för användning av allmänt tillgängliga telefonitjänster,
3. tillåta konsumenter att betala för anslutning till det allmänna kommunikationsnätet genom betalningar som är fördelade över tiden, och
4. på en abonnents begäran upplysa om alternativa taxor som ger en lägre kostnad.

Taxor som avses i första stycket 1 ska göras allmänt tillgängliga. *Lag (2011:590)*.

5 § En tjänst enligt 1 § får inte tillhandahållas på villkor som innebär att abonnenterna tvingas att betala för något som inte är nödvändigt för tjänsten.

6 § Den som enligt 1 § skall tillhandahålla en viss tjänst skall hålla information om de prestanda som har uppnåtts vid tillhandahållandet av tjänsten allmänt tillgänglig, om inte annat följer av bestämmelser om sekretess eller annat integritetsskydd.

Regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om information enligt första stycket.

Allmänna skyldigheter

6 a § Den som enligt 1 § ska tillhandahålla en tjänst och som avser att avhända sig en betydande del av eller samtliga sina tillgångar i accessnätet, ska i god tid före åtgärden underrätta tillsynsmyndigheten om sin avsikt. *Lag (2011:590)*.

6 b § Den som tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa att verksamheten uppfyller rimliga krav på driftsäkerhet. De åtgärder som vidtas ska vara ägnade att skapa en säkerhetsnivå som, med beaktande av tillgänglig teknik och kostnaderna för att genomföra åtgärderna, är anpassad till risken för störningar och avbrott. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om på vilket sätt skyldigheten ska fullgöras och om undantag från skyldigheten. *Lag (2011:590)*.

6 c § Den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät eller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst ska utan onödigt dröjsmål till tillsynsmyndigheten rapportera störningar eller avbrott av betydande omfattning.

Tillsynsmyndigheten får, om det ligger i allmänhetens intresse, förplikta den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät eller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst att informera allmänheten om inträffade störningar eller avbrott.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om på vilket sätt skyldigheten enligt första stycket ska fullgöras och om undantag från skyldigheten. *Lag (2011:590).*

6 d § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om krav på lägsta tjänstekvalitet för företag som tillhandahåller allmänna kommunikationsnät, om det behövs för att förebygga förhindrad eller långsam trafik i nätet eller försämring av kvaliteten på allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster. *Lag (2011:590).*

6 e § Den som tillhandahåller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster ska ta hänsyn till de behov som slutanvändare med funktionsnedsättning har av att

1. få tillgång till elektroniska kommunikationstjänster i samma utsträckning som flertalet slutanvändare, och
2. kunna dra nytta av det utbud av företag och tjänster som flertalet slutanvändare har tillgång till.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om på vilket sätt skyldigheten ska fullgöras. *Lag (2011:590).*

7 § Den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät eller en allmänt tillgänglig telefonitjänst ska

1. medverka till att nödsamtal utan avbrott kan förmedlas avgiftsfritt för användaren,
2. avgiftsfritt lämna lokaliseringssuppgifter till den som tar emot nödsamtal,
3. på villkor som är rättvisa, kostnadsorienterade och ickediskriminerande tillgodose varje rimlig begäran om att lämna ut abonnentuppgifter som inte omfattas av sekretess eller tystnadsplikt enligt lag till den som bedriver eller avser att bedriva abonnentupplysning,
4. avgiftsfritt tillhandahålla en abonnent specificerade telefonräkningar som gäller användningen av ett allmänt kommunikationsnät eller därtill hörande allmänt tillgängliga telefonitjänster, om inte abonnenten har begärt att räkningen ska vara ospecificerad, och
5. se till att slutanvändare kan nå samtliga nummer som tillhandahålls inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om det är tekniskt och ekonomiskt genomförbart och den uppringde abonnenten inte av kommersiella skäl har valt att begränsa tillträdet för uppringande från vissa geografiska områden.

Samtal som är avgiftsfria för den uppringande abonnenten får inte anges på dennes telefonräkning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. på vilket sätt skyldigheterna ska fullgöras,
2. undantag från skyldigheterna,
3. i fråga om första stycket 2–4, vilka uppgifter som omfattas av skyldigheterna, och
4. i fråga om första stycket 2, de krav som ska uppfyllas vid tillhandahållandet av uppgifterna. *Lag (2011:590).*

7 a § Den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig telefonitjänst ska på begäran av en abonnent avgiftsfritt spärra vissa nummer eller typer av utgående samtal eller sms-meddelanden med förhöjd taxa.

En abonnent ska i samband med att avtal träffas om tillhandahållande av en allmänt tillgänglig telefonitjänst informeras om sin rätt enligt första stycket och ska under löpande avtalsperiod ha rätt att avgiftsfritt ändra spärningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om på vilket sätt skyldigheten ska fullgöras och om undantag från skyldigheten. Den som har förpliktats att tillhandahålla en tjänst enligt 1 § första stycket 2 får inte undantas från skyldigheten. *Lag (2011:590)*.

7 b § Den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig telefonitjänst ska avgiftsfritt ge abonnenten en möjlighet att få tjänsten spärrad vid ett belopp som abonnenten anger på förhand. När fordran mot abonnenten överstiger det angivna beloppet ska tjänsten avgiftsfritt avbrytas, om abonnenten inte begär att tjänsten ändå ska tillhandahållas.

Att tjänsten avbryts ska inte hindra abonnenten från att ringa nödsamtal eller andra avgiftsfria samtal.

En abonnent ska i samband med att avtal träffas om tillhandahållande av en allmänt tillgänglig telefonitjänst informeras om sin rätt enligt första stycket och ska under löpande avtalsperiod ha rätt att avgiftsfritt ändra angivet belopp.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om på vilket sätt skyldigheten ska fullgöras och om undantag från skyldigheten. *Lag (2008:484)*.

7 c § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig telefonitjänst ska erbjuda abonnenter möjlighet att på annat sätt än som anges i 7 § första stycket 4, 7 a § eller 7 b § kontrollera sina kostnader för användningen av tjänsten. *Lag (2011:590)*.

8 § Den som tillhandahåller telefonautomater som är tillgängliga för allmänheten skall se till att nödsamtal från automaterna förmedlas avgiftsfritt och utan krav på betalningsmedel.

9 § Den som tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster ska se till att en abonnent med nummer ur en nationell nummerplan kan behålla sitt nummer vid byte av tjänsteleverantör. Om abonnenten begär det, ska nummer som används för en sådan tjänst överlämnas till annan för att denne ska tillhandahålla tjänsten. Ett nummer vars sifferstruktur har geografisk betydelse behöver överlämnas endast för tillhandahållande av elektroniska kommunikationstjänster inom samma geografiska område (riktnummerområde).

Första stycket gäller inte överlämnande av nummer mellan nät som tillhandahåller tjänster till en fast respektive en mobil nätanslutningspunkt.

Överlämnande av nummer ska ske så snart som möjligt. Den mottagande tjänsteleverantören ska tillhandahålla tjänsten senast en arbetsdag efter det att överlämnandet har skett.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om på vilket sätt skyldigheterna ska fullgöras och om undantag från skyldigheterna samt får, i enskilda fall, medge undantag från skyldigheterna, om det finns särskilda skäl. *Lag (2011:590)*.

10 § Ersättning för att överlämna nummer enligt 9 § får grundas endast på driftskostnaden för överlämnandet.

Den som har överlämnat ett nummer har endast rätt till ersättning för den driftskostnad som utgörs av ökade trafik kostnader för ett meddelande till numret. Sådan ersättning får tas ut endast från den som den anropande abonnenten har ingått avtal med om förmedling av meddelandet.

Den som överlämnar nummer har inte rätt till ersättning från abonnenten för överlämnandet. *Lag (2011:590).*

11 § Den som överlämnar ett nummer enligt 9 § ska till den som tillsynsmyndigheten bestämmer genast lämna de uppgifter som är nödvändiga för dirigerings av meddelande till numret. Andra uppgifter som kan vara direkt eller indirekt hänförliga till en fysisk person än uppgifter om nummer och om den som tillhandahåller berörda allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster får inte lämnas utan samtycke från personen.

Myndigheten får utse någon att i en databas sammanställa sådana uppgifter som avses i första stycket och lämna dem till den som tillhandahåller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster, i den mån denne behöver uppgifterna för dirigerings av kommunikation, och till andra som myndigheten bestämmer. Den utsedda databasoperatören ska i förhållande till den som tillhandahåller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster tillämpa villkor som är konkurrensneutrala och får ta ut den ersättning som är skälig med hänsyn till kostnaderna.

Bestämmelserna i denna lag gäller i tillämpliga delar för den databasverksamhet som avses i andra stycket. *Lag (2011:590).*

Särskilda skyldigheter för företag med betydande inflytande på en marknad

12 § Har upphävts genom *lag (2011:590).*

13 § Den som enligt 8 kap. 7 § har ett betydande inflytande på en viss slutkundsmarknad får, om skyldighet enligt 12 § eller skyldigheter som kan åläggas enligt 4 kap. 3 och 4 §§ är otillräckliga, i enlighet med 8 kap. 6 § förpliktas att vidta en lämplig åtgärd. En sådan förpliktelse kan avse att

1. tillämpa ett visst högsta eller lägsta pris,
2. inte vidta konkurrenshindrande åtgärder, eller
3. inte göra en tjänst som kan tillhandahållas fristående beroende av att även någon annan tjänst tillhandahålls.

14 § Har upphävts genom *lag (2011:590).*

Särskilda rättigheter för abonnenter m.m.

Avtal m.m.

15 § Ett avtal mellan en konsument och den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster ska innehålla tydliga, heltäckande och lättillgängliga uppgifter om

1. leverantörens namn och adress,
2. de tjänster som tillhandahålls,
3. tillgången till nödsamtal och tillhandahållandet av lokaliseringssuppgifter,
4. villkor som begränsar tillgången till eller användningen av andra tjänster och tillämpningar än som avses i 3,
5. den lägsta kvalitetsnivå som erbjuds,

6. leveranstiden,
7. de åtgärder som vidtagits för att mäta och styra trafiken i syfte att undvika överbelastning av nätet och hur åtgärderna kan påverka tjänsternas kvalitet,
8. de underhålls- och kundstödster som erbjuds,
9. begränsningar när det gäller användningen av terminalutrustning,
10. abonnentens valmöjligheter när det gäller att föra in sina personuppgifter i en abonnentförteckning,
11. detaljerade priser och taxor,
12. hur betalning kan ske och prisskillnaden mellan olika betalningssätt samt hur information om gällande taxor och underhållsavgifter kan erhållas,
13. avtalets löptid,
14. villkoren för förlängning och upphörande av tjänsten,
15. villkoren för förlängning och uppsägning av avtalet,
16. vilka åtgärder som kan komma att vidtas vid säkerhetsbrister,
17. villkoren för ersättning om tjänster inte tillhandahålls enligt avtalet, och
18. hur ett tvistlösningsförfarande för konsumenter utanför domstol inleds.

Första stycket ska också gälla för andra slutanvändare som begär det.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om innehållet i avtalet. *Lag (2011:590)*.

15 a § Den som tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster ska erbjuda slutanvändare att ingå avtal med en längsta giltighetstid om 12 månader. Ett avtal mellan en konsument och den som tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster får inte ha en längre inledande bindningstid än 24 månader.

Första stycket andra meningen ska också gälla för andra slutanvändare som begär det. *Lag (2011:590)*.

16 § Om den som tillhandahåller abonnenter ett elektroniskt kommunikationsnät eller elektroniska kommunikationstjänster vill ändra avtalet ska abonnenten underrättas om ändringen minst en månad innan den träder i kraft. En abonnent som inte godtar de nya villkoren får säga upp avtalet utan att därvid drabbas av någon kostnad, avgift eller annan förpliktelse. I underrättelsen ska abonnenten upplysas om sin rätt att säga upp avtalet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om underrättelsens utformning. *Lag (2011:590)*.

Insyn och offentliggörande av information

17 § Den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät eller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst, ska hålla tydlig, jämförbar, adekvat och aktuell information om gällande priser, taxor och allmänna villkor för tillgång till och användning av nätet eller tjänsten allmänt tillgänglig.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om sådan information. *Lag (2011:590)*.

17 a § Den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät eller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst får förpliktas att tillhandahålla abonnenter information om

1. tillämpliga taxor för nummer eller tjänster som omfattas av särskild prissättning,
2. ändringar när det gäller abonnenters tillgång till nödsamtal eller lokaliseringssuppgifter,

3. åtgärder som begränsar tillgången till eller användningen av tjänster och tillämpningar,
4. åtgärder som vidtagits för att mäta och styra trafiken i syfte att undvika överbelastning av nätet och hur åtgärderna kan påverka tjänsternas kvalitet, och
5. abonnentens valmöjligheter när det gäller att föra in sina personuppgifter i en abonnentförteckning.

Ett beslut om en förpliktelse enligt första stycket 1 får förenas med krav på att information om en viss typ av tjänst ska tillhandahållas omedelbart innan ett samtal kopplas.

Den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät eller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst får förpliktas att regelbundet tillhandahålla abonnenter med funktionsnedsättning detaljerad information om produkter och tjänster som är riktade till dem. *Lag (2011:590)*.

18 § Den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster får förpliktas att för slutanvändarna offentliggöra jämförbar, adekvat och aktuell information om tjänsternas kvalitet och om vilka åtgärder som vidtagits för att ge slutanvändare med funktionsnedsättning tillträde till tjänsterna i likvärdig utsträckning som andra slutanvändare. *Lag (2011:590)*.

Åtgärder vid utebliven betalning

19 § Om en abonnent inte betalar för tillhandahållandet av ett allmänt kommunikationsnät eller för en allmänt tillgänglig telefonitjänst får tillhandahållandet av tjänsten avbrytas först sedan abonnenten uppmanats att betala inom viss skälig tid, med upplysning om att tillhandahållandet annars kan komma att avbrytas. Betalas tjänsten inom angiven tid, får tillhandahållandet inte avbrytas.

Om en abonnent vid upprepade tillfällen har betalat för sent, får tillhandahållandet avbrytas omedelbart. Den som tillhandahåller tjänsten ska i sådant fall genast underrätta abonnenten om avbrytandet och under en tid av lägst tio dagar från avbrytandet ge abonnenten möjlighet att ringa nödsamtal och andra avgiftsfria samtal.

Gäller utebliven eller upprepade för sen betalning en viss tjänst ska avbrottet begränsas till den tjänsten, om det är tekniskt möjligt och abonnenten inte tidigare har fått en betalningsuppsmaning eller har vilselett tjänsteleverantören. *Lag (2011:590)*.

6 kap. Integritetsskydd

Särskilda definitioner

1 § I detta kapitel avses med elektroniskt meddelande: all information som utbyts eller överförs mellan ett begränsat antal parter genom en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst, utom information som överförs som del av sändningar av ljudradio- och TV- program som är riktade till allmänheten via ett elektroniskt kommunikationsnät om denna information inte kan sättas i samband med den enskilde abonnenten eller användaren av informationen, integritetsincident: en händelse som leder till oavsiktlig eller otillåten utplåning, förlust eller ändring, eller otillåtet avslöjande av eller otillåten åtkomst till uppgifter som behandlas i samband med tillhandahållandet av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster,

trafikuppgift: uppgift som behandlas i syfte att befordra ett elektroniskt meddelande via ett elektroniskt kommunikationsnät eller för att fakturera detta meddelande.

Begreppen behandling, personuppgiftsansvarig och samtycke har i kapitlet samma innebörd som i personuppgiftslagen (1998:204). *Lag (2011:590)*.

Förhållande till annan lag

2 § I fråga om behandling av personuppgifter vid tillhandahållande av elektroniska kommunikationsnät och elektroniska kommunikationstjänster samt vid abonnentupplysning gäller personuppgiftslagen (1998:204), om inte annat följer av denna lag.

Bestämmelserna i personuppgiftslagen om rättelse och skadestånd gäller även vid behandling av personuppgifter enligt denna lag.

I det allmänna verksamhet ska offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) tillämpas i stället för 20–23 §§. *Lag (2009:500)*.

Säkerhet

3 § Den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst ska vidta lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att säkerställa att uppgifter som behandlas i samband med tillhandahållandet av tjänsten skyddas. Den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät ska vidta de åtgärder som är nödvändiga för att upprätthålla detta skydd i nätet. Åtgärderna ska vara ägnade att säkerställa en säkerhetsnivå som, med beaktande av tillgänglig teknik och kostnaderna för att genomföra åtgärderna, är anpassad till risken för integritetsincidenter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyddsåtgärder enligt första stycket. *Lag (2011:590)*.

4 § Om det vid tillhandahållande av en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst finns särskild risk för bristande skydd av behandlade uppgifter, skall den som tillhandahåller tjänsten informera abonnenten om risken. Om den som tillhandahåller tjänsten inte är skyldig att enligt 3 § avhjälpa risken, skall abonnenten informeras om hur och till vilken ungefärlig kostnad risken kan avhjälpas.

4 a § Den som tillhandahåller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster ska utan onödigt dröjsmål underrätta tillsynsmyndigheten om integritetsincidenter. Om incidenten kan antas inverka negativt på de abonnenter eller användare som de behandlade uppgifterna berör, eller om tillsynsmyndigheten begär det, ska även dessa underrättas utan onödigt dröjsmål.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om på vilket sätt skyldigheten ska fullgöras och om undantag från skyldigheten. *Lag (2011:590)*.

4 b § Den som tillhandahåller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster ska löpande föra en förteckning över integritetsincidenter.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om innehållet i en sådan förteckning. *Lag (2011:590)*.

Behandling av trafikuppgifter

5 § Trafikuppgifter som avser användare som är fysiska personer eller avser abonnenter och som lagras eller behandlas på annat sätt av den som bedriver verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 kap. 1 §, skall utplånas eller avidentifieras när de inte längre behövs för att överföra ett elektroniskt meddelande, om de inte får sparas för sådan behandling som anges i 6 eller 13 §.

6 § Trafikuppgifter som krävs för abonnentfakturering och betalning av avgifter för samtrafik får behandlas till dess att fordran är betald eller preskription inträtt och det inte längre lagligen går att göra invändningar mot faktureringen eller avgiften.

Om den som uppgifterna rör har samtyckt till det, får den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst behandla de uppgifter som avses i 5 § för att marknadsföra elektroniska kommunikationstjänster eller för att tillhandahålla andra tjänster där uppgifterna behövs, i den utsträckning och under den tid som är nödvändig för tjänsten eller marknadsföringen. Ett samtycke kan när som helst återkallas.

Den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst skall informera den uppgiften rör om vilken typ av trafikuppgifter som behandlas och hur länge uppgifterna behandlas för sådana ändamål som anges i första och andra stycket. Informationen skall lämnas innan samtycke inhämtas.

7 § Behandling av trafikuppgifter enligt 5 och 6 §§ får utföras endast av den som fått i uppdrag av den som bedriver verksamhet som är anmälningspliktig att sköta fakturering, trafikstyrning, kundförfrågningar, marknadsföring av elektroniska kommunikationstjänster eller tillhandahållande av andra tjänster där uppgifterna behövs. Behandlingen skall begränsas till vad som är nödvändigt för verksamheten.

8 § Bestämmelserna i 5-7 §§ gäller inte

1. när en myndighet eller en domstol behöver tillgång till sådana uppgifter som avses i 5 § för att lösa tvister,
2. för elektroniska meddelanden som befordras eller har expedierats eller beställts till eller från en viss adress i ett elektroniskt kommunikationsnät som omfattas av beslut om hemlig teleavlyssning, hemlig teleövervakning, tekniskt bistånd med hemlig teleavlyssning eller med hemlig teleövervakning, eller
3. i den utsträckning uppgifter som avses i 5 § är nödvändiga för att förhindra och avslöja obehörig användning av ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst. *Lag (2005:493).*

Lokaliseringsuppgifter som inte är trafikuppgifter

9 § Lokaliseringsuppgifter som inte är trafikuppgifter och som rör användare som är fysiska personer eller abonnenter får behandlas endast sedan de har avidentifierats eller användaren eller abonnenten gett sitt samtycke till behandlingen. Behandlingen får endast ske i den utsträckning och under den tid som krävs för tillhandahållandet av en tjänst där uppgifterna behövs.

Innan samtycke lämnas skall den som tillhandahåller tjänsten informera om

1. vilken typ av uppgifter som kommer att behandlas,
2. behandlingens syfte och varaktighet, samt
3. huruvida uppgifterna kommer att vidarebefordras.

Användaren eller abonnenten har rätt att när som helst återkalla sitt samtycke.

En användare eller en abonnent skall, trots att samtycke lämnats, på ett enkelt och kostnadsfritt sätt i enskilda fall kunna motsätta sig behandling av uppgifter vid uppkoppling eller överföring av ett elektroniskt meddelande.

10 § Endast den som handlar på uppdrag av den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät eller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst, eller av den som tillhandahåller den tjänst där uppgifterna behövs, får behandla uppgifter i enlighet med 9 §.

Ospecificerade räkningar

11 § Den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst är skyldig att tillhandahålla en abonnent som begär det en ospecificerad räkning.

Nummerpresentation

12 § Den som tillhandahåller nummerpresentation skall erbjuda

1. den anropande abonnenten eller användaren möjlighet att enkelt och kostnadsfritt förhindra nummerpresentation för varje samtal,
2. den anropade abonnenten möjlighet att på ett enkelt sätt och kostnadsfritt vid rimlig användning av funktionen förhindra nummerpresentationen vid inkommande samtal, och
3. om numret visas innan samtalet etableras, den anropade abonnenten möjlighet att på ett enkelt sätt avvisa inkommande samtal, om skydd mot nummerpresentationen används av den anropande användaren eller abonnenten.

Om presentationen avser det uppkopplade numret, skall den anropade abonnenten erbjudas möjlighet att på ett enkelt sätt och kostnadsfritt förhindra presentationen av det uppkopplade numret för den anropande användaren.

Vad som föreskrivs i första stycket 1 skall gälla även för samtal till ett annat land. Vad som föreskrivs i första stycket 2 och 3 samt andra stycket skall gälla även för inkommande samtal från ett annat land.

Om nummerpresentation eller presentation av ett uppkopplat nummer erbjuds skall den som tillhandahåller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster informera allmänheten om detta och om de möjligheter som anges i första och andra stycket.

Undantag som gäller nummerpresentation och lokaliseringssuppgifter

13 § Den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät eller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst får

1. på begäran av en abonnent temporärt åsidosätta skydd mot nummerpresentation för att kunna identifiera störande samtal samt lagra sådana uppgifter som identifierar den anropande abonnenten och hålla dem tillgängliga för abonnenten på begäran, samt
2. för Polisen eller en regional alarmeringscentral som avses i lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler åsidosätta skydd mot nummerpresentation och tillhandahålla sådan organisation lokaliseringssuppgifter vid nödsamtal, utan samtycke eller trots vägran från abonnenten eller användaren.

Automatisk vidarekoppling

14 § Den som tillhandahåller en allmänt tillgänglig telefonitjänst är skyldig att på begäran av en abonnent på ett enkelt sätt och kostnadsfritt tillhandahålla möjlighet att stoppa automatisk vidarekoppling som görs av tredje part till abonnenten.

Abonnentförteckningar

15 § En abonnent som är en fysisk person skall kostnadsfritt få information om ändamålen med en allmänt tillgänglig abonnentförteckning eller en förteckning ur vilken uppgifter kan erhållas genom abonnentupplysning, innan personuppgifter om abonnenten tas in i den. Om förteckningen skall finnas i elektronisk form, skall abonnenten informeras om de sökfunktioner som en sådan tjänst möjliggör.

16 § För att behandla personuppgifter om en abonnent som är en fysisk person i en förteckning som avses i 15 § fordras samtycke från denne. Abonnenten skall ha möjlighet att utan kostnad kontrollera uppgifterna och få felaktiga uppgifter rättade samt få uppgifter borttagna ur förteckningen så snart det är möjligt.

Förbud mot avlyssning m.m.

17 § Utöver vad som anges i 5-7 och 20 §§ får inte någon annan än berörda användare ta del av eller på annat sätt behandla uppgifter i ett elektroniskt meddelande som överförs i ett allmänt kommunikationsnät eller med en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst, eller trafikuppgifter som hör till detta meddelande, om inte en av användarna har samtyckt till behandlingen.

Första stycket utgör inte hinder mot

1. sådan lagring som är automatisk, mellanliggande och tillfällig, om den är nödvändig för överföring av ett elektroniskt meddelande, eller i den utsträckning den är nödvändig för driften av ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst,
2. att andra får tillgång till innehållet i ett elektroniskt meddelande, om innehållet ändå är allmänt tillgängligt, om det sker endast för att effektivisera den fortsatta överföringen till andra mottagare samt om uppgifter om vem som begärt att få informationen utplånas, eller
3. att i radiomottagare avlyssna eller på annat sätt med användande av sådan mottagare få tillgång till ett radiobefordrat elektroniskt meddelande som inte är avsett för den som avlyssnar eller för allmänheten.

18 § Uppgifter får lagras i eller hämtas från en abonnents eller användares terminalutrustning endast om abonnenten eller användaren får tillgång till information om ändamålet med behandlingen och samtycker till den. Detta hindrar inte sådan lagring eller åtkomst som behövs för att överföra ett elektroniskt meddelande via ett elektroniskt kommunikationsnät eller som är nödvändig för att tillhandahålla en tjänst som användaren eller abonnenten uttryckligen har begärt. *Lag (2011:590).*

Hemlig teleavlyssning m.m.

19 § En verksamhet skall bedrivas så att beslut om hemlig teleavlyssning och hemlig teleövervakning kan verkställas och så att verkställandet inte röjs, om verksamheten avser tillhandahållande av

1. ett allmänt kommunikationsnät som inte enbart är avsett för utsändning till allmänheten av program i ljudradio eller annat som anges i 1 kap. 1 § tredje stycket yttrandefrihetsgrundlagen, eller
2. tjänster inom ett allmänt kommunikationsnät vilka består av
 - a) en allmänt tillgänglig telefonitjänst till fast nätanslutningspunkt som medger överföring av lokala, nationella och internationella samtal, telefax och datakommunikation med en viss angiven lägsta datahastighet, som medger funktionell tillgång till Internet, eller
 - b) en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst till mobil nätanslutningspunkt.

Innehållet i och uppgifter om avlyssnade eller övervakade telemeddelanden skall göras tillgängliga så att informationen enkelt kan tas om hand.

Med telemeddelande avses ljud, text, bild, data eller information i övrigt som förmedlas med hjälp av radio eller genom ljus eller elektromagnetiska svängningar som utnyttjar särskilt anordnad ledare.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om frågor som avses i första och andra styckena samt får i enskilda fall medge undantag från kravet i första stycket.

19 a § För att inhämtning av signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet skall kunna ske, är operatörer som äger tråd i vilka signaler förs över Sveriges gräns skyldiga att överföra dessa till samverkanspunkter. Varje sådan operatör skall anmäla en eller flera samverkanspunkter till den myndighet som regeringen bestämmer. Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, tillsynsmyndigheten får meddela föreskrifter om samverkanspunkter.

Samtliga operatörer som för signaler i tråd över Sveriges gräns skall till den myndighet som regeringen bestämmer lämna sådan information de innehar som gör det enklare att ta hand om signalerna.

Samtliga operatörer skall utföra uppgifterna enligt första och andra stycket så att verksamheten inte röjs. *Lag (2008:719).*

Tystnadsplikt

20 § Den som i samband med tillhandahållande av ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst har fått del av eller tillgång till

1. uppgift om abonnemang,
 2. innehållet i ett elektroniskt meddelande, eller
 3. annan uppgift som angår ett särskilt elektroniskt meddelande,
- får inte obehörigen föra vidare eller utnyttja det han fått del av eller tillgång till.

Sådan tystnadsplikt gäller inte i förhållande till den som har tagit del i utväxlingen av ett elektroniskt meddelande eller som på annat sätt har sänt eller tagit emot ett sådant meddelande.

Tystnadsplikt i fråga om uppgifter som avses i första stycket 1 och 3 gäller inte heller i förhållande till innehavare av ett abonnemang som använts för ett elektroniskt meddelande.

21 § Tystnadsplikt enligt 20 § första stycket gäller även för uppgift som hänför sig till

1. åtgärden att kvarhålla försändelser enligt 27 kap. 9 § rättegångsbalken,
2. angelägenhet som avser användning av hemlig teleavlyssning eller hemlig teleövervakning enligt 27 kap. 18 eller 19 § rättegångsbalken eller tekniskt bistånd med hemlig teleavlyssning eller med hemlig teleövervakning enligt 4 kap. 25 b § lagen (2000:562) om internationell rättslig hjälp i brottmål, och
3. angelägenhet som avser inhämtning av signaler i elektronisk form enligt lagen (2008:717) om signalspaning i försvarsunderrättelseverksamhet. *Lag (2008:719).*

22 § Den som tillhandahåller ett elektroniskt kommunikationsnät eller en elektronisk kommunikationstjänst och därvid har fått del av eller tillgång till uppgift som avses i 20 § första stycket ska på begäran lämna

1. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till en myndighet som i ett särskilt fall behöver en sådan uppgift för delgivning enligt delgivningslagen (2010:1932), om myndigheten finner att det kan antas att den som söks för delgivning håller sig undan eller att det annars finns synnerliga skäl,
2. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och som gäller misstanke om brott till åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som ska ingripa mot brottet, om fängelse är föreskrivet för brottet och det enligt myndighetens bedömning kan föranleda annan påföljd än böter,
3. uppgift som avses i 20 § första stycket 3 och som gäller misstanke om brott till åklagarmyndighet, polismyndighet eller någon annan myndighet som ska ingripa mot brottet, om det för brottet inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år,
4. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till Kronofogdemyndigheten om myndigheten behöver uppgiften i exekutiv verksamhet och myndigheten finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende,
5. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till Skatteverket, om verket finner att uppgiften är av väsentlig betydelse för handläggningen av ett ärende som avser kontroll av skatt eller avgift eller rätt folkbokföringsort enligt folkbokföringslagen (1991:481),
6. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till polismyndighet, om myndigheten finner att uppgiften behövs i samband med underrättelse, efterforskning eller identifiering vid olyckor eller dödsfall eller för att myndigheten ska kunna fullgöra en uppgift som avses i 12 § polislagen (1984:387),
7. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 till polismyndighet eller åklagarmyndighet, om myndigheten finner att uppgiften behövs i ett särskilt fall för att myndigheten ska kunna fullgöra underrättelseskyldighet enligt 33 § lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare, och
8. uppgift som avses i 20 § första stycket 1 och 3 till regional alarmeringscentral som avses i lagen (1981:1104) om verksamheten hos vissa regionala alarmeringscentraler.

Ersättning för att lämna ut andra uppgifter enligt första stycket 8 än lokaliseringssuppgifter ska vara skälig med hänsyn till kostnaderna för utlämnandet. *Lag (2011:590)*.

23 § Den som i annat fall än som avses i 20 § första stycket och 21 § i radiomottagare har avlyssnat eller på annat sätt med användande av sådan mottagare fått tillgång till ett radiobefordrat teledokument som inte är avsett för honom eller henne själv eller för allmänheten får inte obehörigen föra det vidare.

Närmare föreskrifter

24 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får i fråga om behandling av uppgifter för elektronisk kommunikation meddela närmare föreskrifter om

1. vilka uppgifter som får behandlas enligt 6 § första och andra stycket, och
2. de krav som skall ställas på en allmänt tillgänglig telefonitjänst som medger identifiering av det anropande eller uppkopplade telefonnumret eller vidarekoppling.

7 kap. Tillsyn m.m.

Allmänna bestämmelser

1 § Tillsynsmyndigheten skall ha tillsyn över efterlevnaden av lagen och de beslut om skyldigheter eller villkor samt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

2 § Tillsynsmyndigheten har rätt att för tillsynen få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, dock inte bostäder, där verksamhet som omfattas av denna lag bedrivs.

Tillsynsmyndigheten har rätt att få verkställighet hos Kronofogdemyndigheten av beslut som avser åtgärder enligt denna lag. Därvid gäller bestämmelserna i utsökningsbalken om verkställighet av förpliktelser som inte avser betalningsskyldighet eller avhysning.

Uppgifter som hålls tillgängliga enligt 5 kap. 6 § får kontrolleras på operatörens bekostnad. *Lag (2006:737).*

Förelägganden och förbud m.m.

3 § Tillsynsmyndigheten får förelägga den som bedriver verksamhet som omfattas av lagen att tillhandahålla myndigheten upplysningar och handlingar som behövs för kontroll av

1. betalning av avgift,
2. efterlevnaden av de allmänna skyldigheter som gäller enligt denna lag,
3. efterlevnaden av villkor som meddelats med stöd av lagen, och
4. efterlevnaden av de skyldigheter som ålagts enligt 4 och 5 kap.

Ett föreläggande enligt första stycket får förenas med vite.

Information som skall hållas allmänt tillgänglig enligt denna lag, eller enligt de skyldigheter eller villkor eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, skall utan anmodan tillställas tillsynsmyndigheten.

3 a § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att de skyldigheter som anges i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2007 av den 27 juni 2007 om roaming i allmänna mobila kommunikationsnät i gemenskapen ska följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite. *Lag (2011:590).*

4 § Finner tillsynsmyndigheten skäl att misstänka att den som bedriver verksamhet enligt denna lag inte efterlever lagen eller de beslut om skyldigheter eller villkor eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen, eller inte använder en radiosändare i den utsträckning som villkoren medger, ska myndigheten underrätta den som bedriver verksamheten om detta förhållande och ge denne möjlighet att yttra sig inom skälig tid. *Lag (2011:590).*

5 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att rättelse av en överträdelse som avses i 4 § ska ske omedelbart eller inom skälig tid.

Följs inte föreläggandet, får tillsynsmyndigheten, efter utgången av den tid som angetts i underrättelsen enligt 4 §,

1. återkalla ett tillstånd, ändra tillståndsvillkor eller besluta att den som åsidosatt en skyldighet helt eller delvis ska upphöra med verksamheten, om inte överträdelsen är av mindre betydelse, eller
2. meddela de ytterligare förelägganden eller förbud som behövs för efterlevnaden av lagen eller av de beslut om skyldigheter eller villkor eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen.

Om en radiosändare använts i mindre omfattning än vad tillståndsvillkoren medger får dock ett sådant tillstånd inte återkallas om särskilda skäl talar mot det eller ändamålet med föreläggandet lika väl kan tillgodoses genom att tillståndsvillkoren ändras.

Förelägganden och förbud enligt första och andra styckena får förenas med vite. *Lag (2011:590).*

6 § Ett tillstånd får återkallas och tillståndsvillkor ändras omedelbart, om

1. ett sådant tillstånd som avses i 3 kap. 6 § andra stycket har upphört att gälla, om inte särskilda skäl talar mot en återkallelse,
2. den som har sökt tillståndet har lämnat oriktiga uppgifter eller inte lämnat uppgifter av betydelse för tillståndet,
3. förändringar inom radiotekniken eller ändringar i radioanvändningen på grund av internationella överenskommelser som Sverige har anslutit sig till eller bestämmelser antagna med stöd av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt har medfört att ett nytt tillstånd med samma villkor inte skulle kunna meddelas,
4. tillståndshavaren trots påminnelse inte betalar avgift enligt 8 kap. 17 eller 18 §, eller
5. tillståndshavaren begär att tillståndet ska återkallas.

Tillståndsvillkor får också ändras omedelbart i fall som avses i 3 kap. 23 §.

Ett tillstånd får återkallas enligt första stycket 1–3 endast om ändamålet med återkallelsen inte lika väl kan tillgodoses genom att tillståndsvillkoren ändras. *Lag (2010:497)*.

6 a § Vid uthyrning av tillstånd att använda radiosändare enligt 3 kap. 24 § ska, när det finns skäl att återkalla ett tillstånd enligt 5 eller 6 § på grund av omständigheter som hänför sig till hyrestagaren, återkallelsen i stället avse medgivandet till uthyrning. *Lag (2010:497)*.

7 § Ändring av frekvenstilldelning för rundradiosändning får beslutas, om det är nödvändigt för att nya användare skall få möjlighet att bedriva sådan verksamhet.

En återkallelse av tillstånd eller ändring av tillståndsvillkor på grund av förändringar inom radiotekniken får beslutas endast om det finns synnerliga skäl med hänsyn till intresset av en effektiv användning av radiofrekvenser. I detta sammanhang skall det särskilt beaktas i vilken utsträckning rimligt ekonomiskt utbyte av utrustningen uppnåtts och vilka effekterna blir på tillståndshavarens verksamhet av en återkallelse eller ändring av tillståndsvillkoren.

8 § Om en överträdelse av denna lag eller av de beslut om skyldigheter eller villkor eller de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen utgör ett allvarligt hot mot allmän ordning, allmän säkerhet eller folkhälsan eller kan befaras orsaka allvarliga ekonomiska eller operativa problem för tillhandahållare eller användare av elektroniska kommunikationsnät eller elektroniska kommunikationstjänster, eller andra användare av radiofrekvenser, får tillsynsmyndigheten, i avvaktan på att ärendet avgörs slutligt, omedelbart

1. meddela ett föreläggande att genast efterleva lagen eller de beslut om skyldigheter eller villkor eller de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen,
2. återkalla ett tillstånd eller ändra tillståndsvillkoren, eller
3. besluta att en verksamhet helt eller delvis ska upphöra.

Giltighetstiden för ett beslut enligt första stycket får vara högst tre månader. Om rättelse inte vidtas får giltighetstiden förlängas med ytterligare högst tre månader.

Tillsynsmyndighetens beslut enligt första stycket får förenas med vite. *Lag (2011:590)*.

9 § En återkallelse av tillstånd eller ändring av tillståndsvillkoren påverkar inte skyldighet att betala ersättning för tillstånd som har meddelats enligt 3 kap. 8 eller 22 §, om inte annat bestäms i samband med återkallelsen eller villkorsändringen.

Tillträde till nummer och tjänster

9 a § Konsumentombudsmannen får förplikta den som tillhandahåller ett allmänt kommunikationsnät eller en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst att hindra användares tillträde till ett nummer eller till en tjänst via ett nummer vars sifferstruktur saknar geografisk betydelse, om marknadsföringen av numret eller tjänsten är otillbörlig eller om väsentlig information utelämnas vid marknadsföringen.

Beslutet får förenas med skyldighet att hålla inne betalning avseende numret eller tjänsten tills ärendet har avgjorts slutligt. Om beslutet står fast ska innehållna medel snarast återbetalas.

Beslut får inte meddelas utan att den som har vidtagit marknadsföringsåtgärden har fått tillfälle att yttra sig. I brådskande fall får dock beslut omedelbart meddelas att gälla till dess något annat förordnas. *Lag (2011:590)*.

Prövning av tvister

10 § Uppkommer det en tvist mellan dem som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster eller tillhörande tjänster, eller mellan en sådan aktör och ett företag som drar nytta av en skyldighet i fråga om samtrafik eller andra former av tillträde, får en part hänskjuta tvisten för avgörande av tillsynsmyndigheten, om

1. tvisten har samband med skyldigheter som följer av denna lag eller av föreskrifter, tillståndsvillkor eller beslut om förpliktelser som meddelats med stöd av lagen eller som följer av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2007, eller
2. tvisten i övrigt rör villkor för samtrafik eller andra former av tillträde.

Myndigheten ska så snart som möjligt besluta i de frågor som tvisten gäller. Beslutet ska meddelas senast fyra månader från det att begäran kom in till myndigheten, om längre tid inte är nödvändig med hänsyn till tvistens omfattning eller andra särskilda omständigheter. *Lag (2011:590)*.

10 a § Tillsynsmyndigheten får förelägga en part att tillhandahålla myndigheten de uppgifter och handlingar som behövs för att pröva en tvist enligt 10 § och som avser

1. allmänna skyldigheter som gäller enligt denna lag,
2. villkor som meddelats med stöd av lagen, eller
3. särskilda skyldigheter som beslutats med stöd av 4 kap. 4 § eller 5 kap. 13 §.

Föreläggandet får förenas med vite. Vid prövning av en ansökan om utdömande av vite får även vitets lämplighet bedömas. *Lag (2011:590)*.

10 b § Om en part hänskjutit en tvist för avgörande enligt 10 § får tillsynsmyndigheten, om det med hänsyn till den frågeställning som tvisten aktualiserat är lämpligare att den avgörs genom en åtgärd inom ramen för den allmänna tillsynen, besluta att inte ta upp tvisten för avgörande.

Har myndigheten inte vidtagit någon sådan tillsynsåtgärd som avses i första stycket inom fyra månader från det att en part hänskjutit tvisten, skall myndigheten om någon av parterna gör en ny ansökan pröva tvisten enligt vad som anges i 10 §. *Lag (2007:881)*.

11 § Om det med hänsyn till tvistens beskaffenhet är lämpligare, får tillsynsmyndigheten, i stället för att ta upp en tvist till prövning eller vidta en åtgärd inom ramen för den allmänna tillsynen, hänskjuta tvisten för medling. Parterna skall i sådant fall beredas tillfälle att till myndigheten komma in med förslag om lämplig person att vara medlare.

Har medling pågått i fyra månader eller avbrutits dessförinnan utan att parterna kommit överens, skall myndigheten på ny ansökan av någon av parterna pröva tvisten enligt vad som anges i 10 §. *Lag (2006:26)*.

12 § Parterna skall solidariskt betala skälig ersättning till medlare för arbete och utlägg.

13 § Om en tvist som hänskjutits till tillsynsmyndigheten enligt 10 § också har hänskjutits till en eller flera tillsynsmyndigheter i en annan stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska tillsynsmyndigheten samordna sina insatser med den eller de utländska myndigheterna.

I ett ärende som avses i första stycket får tillsynsmyndigheten begära att organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation ska yttra sig om vilken åtgärd som ska vidtas för att lösa tvisten. När tillsynsmyndigheten har begärt ett sådant yttrande, får ärendet inte avgöras förrän yttrandet har lämnats. I brådskande fall får dock beslut meddelas att gälla till dess något annat förordnas.

Tillsynsmyndigheten ska i sitt beslut beakta innehållet i yttrandet. *Lag (2011:590)*.

Skadestånd

13 a § Om ett företag som enligt 8 kap. 7 § ska anses ha ett betydande inflytande på en viss marknad uppsåtligen eller av oaktsamhet vidtar en åtgärd som strider mot en skyldighet som beslutats med stöd av 4 kap. 4 § eller 5 kap. 13 §, ska företaget ersätta den skada som därigenom uppkommer. Detsamma gäller den som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att vidta en åtgärd som är nödvändig för att efterkomma en sådan skyldighet.

Rätten till sådan ersättning faller bort, om talan inte väcks inom tio år från det att skadan uppkom. *Lag (2011:590)*.

13 b § Den som tillhandahåller elektroniska kommunikationstjänster ska ersätta en abonnent skada som uppkommer genom dröjsmål med överlämnande av nummer enligt 5 kap. 9 § eller med tillhandahållande av en tjänst när sådant överlämnande har skett.

Första stycket gäller inte om den som tillhandahåller tjänsten visar att dröjsmålet beror på ett hinder utanför dennes kontroll som denne inte skäligen kunde förväntas ha räknat med vid begäran om överlämnande av nummer eller vid överlämnandet när det gäller dröjsmål med tillhandahållande av en tjänst, och vars följder denne inte heller skäligen kunde ha undvikit eller övervunnit. Beror dröjsmålet på någon som tjänsteleverantören har anlitat för att helt eller delvis fullgöra överlämnandet eller tillhandahållandet, är den som tillhandahåller tjänsten fri från skadeståndsskyldighet endast om också den som har anlitats skulle vara fri enligt första meningen.

Första stycket gäller inte heller i fråga om andra slutanvändare än konsumenter, om det av avtalet följer att slutanvändaren har rätt till skälig ersättning på grund av dröjsmålet.

Abbonenten har alltid rätt till ersättning för skada som uppkommit genom missbruk när det gäller överlämnande av nummer. *Lag (2011:590)*.

Straff m.m.

14 § Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som med uppsåt eller av oaktsamhet

1. använder radiosändare utan tillstånd där sådant tillstånd krävs enligt denna lag eller

använder radiosändare i strid med ett tillståndsvillkor, eller
2. bryter mot en föreskrift som har meddelats med stöd av 3 kap. 14 § andra stycket.

15 § Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot den tystnadsplikt som föreskrivs i 6 kap. 23 § döms till böter. I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

Den som med uppsåt eller av oaktsamhet bryter mot förbud enligt 6 kap. 17 eller 18 § döms till böter, om ansvar för brottet inte är stadgat i brottsbalken. I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

Bestämmelser om ansvar för den som bryter mot den tystnadsplikt som föreskrivs i 4 kap. 2 § eller 6 kap. 20 eller 21 § finns i brottsbalken.

16 § Radiosändare eller elektriska eller elektroniska anläggningar som har varit föremål för brott enligt 14 § kan förklaras förverkade. Bestämmelserna i 36 kap. brottsbalken skall därvid tillämpas.

17 § Har någon ålagts att betala konkurrensskadeavgift enligt 3 kap. 5 § konkurrenslagen (2008:579) eller dömts att betala vite enligt 6 kap. 2 § samma lag, får vite enligt denna lag inte dömas ut för samma förfarande. *Lag (2008:600)*.

8 kap. Prövning av ärenden m.m.

Allmänna bestämmelser

1 § Den som bedriver verksamhet som omfattas av lagen är skyldig att på begäran tillhandahålla en myndighet upplysningar och handlingar som behövs för

1. förfaranden för eller bedömning av framställningar om beviljande av tillstånd eller medgivande enligt 3 kap. 1, 19, 23 och 24 §§,
2. offentliggörande av jämförande kvalitets- och prisöversikter över tjänster till gagn för konsumenterna enligt 5 kap.,
3. klart definierade statistiska ändamål,
4. marknadsanalys enligt 5 och 6 §§,
5. beslut om skyldigheter enligt 4 och 5 kap.,
6. att säkerställa en effektiv användning och ändamålsenlig förvaltning av radiofrekvenser,
7. att utvärdera sådan utveckling av nät och tjänster som kan påverka grossisttjänster som gjorts tillgängliga för konkurrenter, och
8. att upprätta en detaljerad förteckning över typ, tillgänglighet och geografisk belägenhet i fråga om sådan egendom eller annat som kan utnyttjas gemensamt enligt 4 kap. 14 §.

En operatör som enligt 7 § har betydande inflytande på en marknad i grossistledet är skyldig att på begäran tillhandahålla en myndighet redovisningsuppgifter om de marknader i slutkundsledet som är förknippade med den marknaden.

Uppgifter som avses i första stycket 3–7 får inte begäras in före ett marknadstillträde eller som villkor för detta. *Lag (2011:590)*.

1 a § Om en vertikalt integrerad operatör som enligt 8 kap. 7 § har ett betydande inflytande på en viss marknad avser att utan förpliktelse enligt 4 kap. 12 a § avskilja en betydande del av eller samtliga sina tillgångar i accessnätet i syfte att säkerställa icke-diskriminering och insyn,

ska operatören i förväg och i god tid underrätta tillsynsmyndigheten om sin avsikt, eventuella ändringar av planerna och slutresultatet av processen. *Lag (2011:590)*.

2 § Den information som har erhållits av en myndighet enligt bestämmelser i denna lag får på motiverad begäran lämnas till Europeiska kommissionen eller andra behöriga myndigheter inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om det är nödvändigt för att dessa myndigheter eller den svenska myndigheten ska kunna fullgöra sina uppgifter. *Lag (2010:497)*.

Särskilda handläggningstider

3 § I ett ärende om tillstånd att använda radiosändare skall beslut meddelas inom sex veckor efter det att en fullständig ansökan kom in till myndigheten. Vid förfaranden med allmän inbjudan till ansökan får handläggningstiden, om det är nödvändigt, förlängas med högst åtta månader.

Dessa handläggningstider gäller inte om annat följer av bestämmelser i internationella överenskommelser som Sverige har anslutit sig till om användning av radiofrekvenser och satellitsamordning.

4 § I ett ärende om tillstånd att använda nummer för elektronisk kommunikation skall beslut meddelas inom tre veckor från det att en fullständig ansökan kom in till myndigheten. Vid ett förfarande med allmän inbjudan till ansökan får handläggningstiden, om det är nödvändigt, förlängas med högst tre veckor.

Prövning av vilka företag som har betydande inflytande på en marknad

5 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska fortlöpande fastställa vilka produkt- och tjänstemarknader som har sådana särdrag att det kan vara motiverat att införa skyldigheter enligt denna lag. Marknadernas geografiska omfattning ska därvid definieras. Vid fastställandet ska Europeiska kommissionens rekommendation om relevanta produkt- och tjänstemarknader samt riktlinjer för marknadsanalys och bedömning av ett företags betydande inflytande på marknaden beaktas. *Lag (2010:497)*.

6 § Den myndighet som regeringen bestämmer ska fortlöpande analysera de relevanta marknader som har fastställts enligt 5 §. Därvid ska Europeiska kommissionens riktlinjer för marknadsanalys och bedömning av ett företags betydande inflytande på marknaden beaktas. För varje marknad ska det fastställas om det råder effektiv konkurrens.

Om det vid en bedömning enligt första stycket konstateras att det inte råder effektiv konkurrens på en fastställd marknad, ska företag med betydande inflytande på den marknaden identifieras och beslut meddelas om skyldigheter enligt 4 kap. 4 § och 5 kap. 13 §.

Om det vid en bedömning enligt första stycket konstateras att det råder effektiv konkurrens på en fastställd marknad, ska skyldigheter som har beslutats med stöd av 4 kap. 4 § och 5 kap. 13 § upphävas. Tidpunkten för upphävande av en skyldighet ska bestämmas med hänsyn till berörda parter intressen.

För gränsöverskridande marknader som fastställts enligt beslut av Europeiska kommissionen ska åtgärder enligt första–tredje styckena beslutas efter samråd med behöriga myndigheter i berörda länder. *Lag (2011:590)*.

7 § Ett företag skall anses ha ett betydande inflytande på en fastställd marknad om det, antingen enskilt eller tillsammans med andra, har en ställning av sådan ekonomisk styrka att

det i betydande omfattning kan uppträda oberoende av sina konkurrenter, sina kunder och i sista hand av konsumenterna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om riktlinjer och underlag för bedömning enligt första stycket.

Förfaranden för samråd

8 § I ett ärende om förpliktelse enligt 4 kap. 13 a eller 14 § eller om ändring av tillstånd eller villkor för att använda radiosändare eller nummer för elektronisk kommunikation ska berörda parter och andra som kan ha intresse i saken ges skälig tid att yttra sig innan beslut fattas, dock minst fyra veckor om det inte finns särskilda skäl mot det. *Lag (2011:590).*

9 § I ett ärende om slutanvändarrättigheter som gäller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster skall berörda intresseorganisationer ges tillfälle att yttra sig, om det kan ske utan olägenhet.

10 § En myndighet ska upprätta ett förslag och ge berörda parter tillfälle att yttra sig över förslaget inom skälig tid när den avser att

1. enligt 5 § fastställa en marknad som skiljer sig från dem som framgår av Europeiska kommissionens rekommendation,
2. meddela beslut enligt 6 § andra eller tredje stycket eller 3 kap. 7 § eller vidta andra åtgärder som har betydande inverkan på en enligt 5 § fastställd marknad, eller
3. meddela tillståndsvillkor som innebär sådana begränsningar som anges i 3 kap. 11 § andra eller tredje stycket.

Första stycket gäller inte en tvist som har hänskjutits till prövning enligt 7 kap. 10 §. *Lag (2011:590).*

11 § Om ett beslut enligt 5 §, 6 § andra eller tredje stycket, 4 kap. 3 eller 4 § eller 5 kap. 13 § skulle kunna påverka handeln mellan staterna inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, ska ett motiverat förslag till beslut överlämnas till behöriga myndigheter i övriga stater, organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation och Europeiska kommissionen.

Underrättelse till kommissionen enligt första stycket ska även lämnas om en myndighet i enlighet med internationella avtal avser att införa, ändra eller upphäva en skyldighet som beslutats enligt denna lag. *Lag (2011:590).*

11 a § Om ett förslag till beslut enligt 6 § andra eller tredje stycket ska överlämnas för samråd enligt 11 § första stycket, ska förslaget upprättas och överlämnas inom tre år från det senaste beslutet rörande marknaden i fråga eller inom den längre tid om högst ytterligare tre år som Europeiska kommissionen dessförinnan har godkänt.

Om en ny rekommendation som avses i 5 § har antagits och rekommendationen rör en marknad som inte tidigare har analyserats, ska förslaget till beslut i stället upprättas och överlämnas inom två år från offentliggörandet av rekommendationen.

Om förslag till beslut inte kan överlämnas inom den tid som anges i första eller andra stycket och orsaken till detta är att marknadsanalysen enligt 5 § inte har slutförts, ska bistånd med slutförandet begäras från organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation. Förslaget ska då överlämnas inom sex månader därefter. *Lag (2011:590).*

12 § Beslut i fall som avses i 11 § får meddelas tidigast en månad efter det att överlämnandet har skett.

Ett beslut får dock meddelas tidigast två månader efter utgången av den tid som anges i första stycket, om Europeiska kommissionen inom den tiden meddelat myndigheten att den överväger att inte godta ett förslag till beslut som

1. innebär att en marknad som ska fastställas enligt 5 § avviker från kommissionens rekommendation, eller
2. avser identifiering av företag enligt 6 § andra stycket.

Om kommissionen inom den tid som anges i andra stycket beslutar att inte godta ett sådant förslag som avses där, får beslut inte meddelas. Om kommissionens invändningar kan tillgodoses genom att förslaget ändras, ska samråd enligt 10 § om det nya förslaget inledas inom sex månader från dagen för kommissionens beslut. *Lag (2011:590)*.

12 a § Om ett förslag till beslut om skyldigheter enligt 4 kap. 3 eller 5–12 §§ eller 5 kap. 13 § har överlämnats för samråd enligt 11 § första stycket och Europeiska kommissionen har meddelat att den har invändningar mot åtgärderna i förslaget ska samverkan ske med kommissionen och organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation i syfte att fastställa vilka åtgärder som är mest effektiva och lämpliga.

I sådant fall får beslut meddelas tidigast fyra månader och senast fem månader efter utgången av den tid som anges i 12 § första stycket. Om det krävs för att ett förnyat samrådsförfarande enligt 10–12 §§ ska kunna genomföras får tidsfristen förlängas ytterligare. *Lag (2011:590)*.

13 § Om det behövs för att säkerställa konkurrensen på en marknad som fastställts enligt 5 § eller för att skydda användarnas intressen, och ett beslut om åtgärd inte kan skjutas upp, får beslut, utan iakttagande av samrådsskyldigheten i 10–12 §§, meddelas att gälla i högst sex månader. I sådant fall ska behöriga myndigheter, Europeiska kommissionen och organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation utan dröjsmål underrättas om beslutet och skälen för detta.

Ett beslut om en åtgärd enligt första stycket får inte förlängas utan iakttagande av samrådsskyldigheten i 10–12 §§. *Lag (2011:590)*.

14 § Resultatet av ett samrådsförfarande enligt 8-12 §§ skall göras allmänt tillgängligt, utom när det gäller uppgifter för vilka sekretess eller tystnadsplikt gäller enligt lag.

14 a § Ett beslut enligt 4 kap. 12 a eller 12 c § får inte fattas utan att ett förslag till beslutet först har godkänts av Europeiska kommissionen. *Lag (2010:497)*.

Ändring av beslut i vissa fall

15 § Skyldigheter och villkor som har beslutats enligt denna lag eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall ändras eller upphävas om ändamålet med åtgärden inte längre kvarstår. Ett beslut om förpliktelse enligt 4 kap. får ändras eller upphävas om den som enligt beslutet givits tillträde inte fullgör sina åtaganden.

Tidpunkten för en ändring eller ett upphävande av en skyldighet eller ett villkor skall bestämmas med hänsyn till berörda parter intressen.

Särredovisning i vissa fall

16 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får besluta om skyldighet att särredovisa de verksamheter som har samband med tillhandahållandet av elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster för den som

1. bedriver verksamhet som är anmälningspliktig enligt 2 kap. 1 §, och
2. har särskild eller exklusiv rätt att tillhandahålla andra tjänster än enligt denna lag. *Lag (2011:590)*.

Avgifter

17 § En handläggningsavgift får tas ut av den som

1. anmäler verksamhet enligt 2 kap. 1 §, eller
2. ansöker om tillstånd eller medgivande enligt 3 kap. 1, 19, 23 eller 24 §.

En årlig avgift ska betalas av den som

1. bedriver verksamhet som är anmäld enligt 2 kap. 1 §, eller
2. innehar tillstånd enligt 3 kap. 1 eller 19 §.

Handläggningsavgiften ska motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendet. De årliga avgifterna ska sammantaget motsvara de kostnader som en myndighet i övrigt har för sin verksamhet enligt denna lag. Avgifterna ska fördelas med skälig andel på dem som bedriver anmäld verksamhet eller innehar tillstånd. *Lag (2010:497)*.

18 § Den som bedriver verksamhet som är anmäld enligt 2 kap. 1 § skall betala en avgift för finansiering av åtgärder mot allvarliga fredstida hot och påfrestningar som gäller elektronisk kommunikation. De avgifter som tas ut skall fördelas med skälig andel på dem som bedriver anmäld verksamhet.

Överklagande m.m.

19 § En myndighets beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Kammarrättens avgörande i ett mål enligt denna lag får inte överklagas. *Lag (2007:881)*.

19 a § Beslut enligt denna lag får överklagas av den som är part i ärendet, om beslutet har gått parten emot, och även av annan vars rättigheter påverkas negativt av beslutet. *Lag (2009:546)*.

20 § Ett beslut enligt 6 § andra stycket som avser identifiering av företag med betydande inflytande på en marknad får överklagas endast i samband med att beslut att införa, upphäva eller ändra en skyldighet som anges i 6 § överklagas.

Ett beslut enligt 3 kap. 7 § att begränsa antalet tillstånd får överklagas endast i samband med att beslut i fråga om tillstånd att använda radiosändare överklagas. *Lag (2011:590)*.

21 § Ett beslut om underrättelse enligt 7 kap. 4 §, ett beslut om föreläggande enligt 7 kap. 10 a § och ett beslut om att inte ta upp en tvist för avgörande enligt 7 kap. 10 b § första stycket får inte överklagas. *Lag (2007:881)*.

22 § Ett beslut enligt denna lag eller enligt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen skall gälla omedelbart, om inte annat har bestämts.

Handläggning i domstol

23 § Mål i förvaltningsrätt och kammarrätt som avser överprövning av följande beslut ska handläggas skyndsamt:

1. beslut om särskilda skyldigheter med stöd av 4 kap. 4 § eller 5 kap. 13 §,
2. beslut i ett tillsynsärende enligt 7 kap. 5 §, om tillsynen avsett efterlevnaden av ett beslut som anges i 1,
3. beslut vid prövning av en tvist enligt 7 kap. 10 §, om tvisten grundar sig på ett beslut som avses i 1, och
4. beslut om identifiering av företag med betydande inflytande på en marknad enligt 6 §. *Lag (2011:590)*.

24 § I mål som avses i 23 § får en part i förvaltningsrätten åberopa en ny omständighet eller ett nytt bevis efter det att fyra månader gått från det att tiden för överklagande gått ut, endast om parten gör sannolikt att parten inte kunnat åberopa omständigheten eller beviset tidigare eller annars haft giltig ursäkt att inte göra det.

I mål som avses i 23 § får en ny omständighet eller ett nytt bevis åberopas först i kammarrätten endast om det finns synnerliga skäl. *Lag (2009:839)*.

Domstolarnas sammansättning

25 § Vid prövningen av mål som avses i 23 § skall förvaltningsrätten bestå av två lagfarna ledamöter och två ekonomiska experter. Om en av de ekonomiska experterna får förhinder sedan handläggningen har påbörjats, är rätten ändå domför.

Första stycket första meningen gäller inte om något annat följer av 18 § lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar. *Lag (2009:839)*.

26 § När kammarrätten prövar mål som avses i 23 § skall kammarrätten bestå av tre lagfarna ledamöter och två ekonomiska experter. Om en av de ekonomiska experterna får förhinder sedan handläggningen har påbörjats, är rätten ändå domför.

Kammarrätten är domför utan ekonomiska experter i sådana fall som anges i 12 § andra stycket 1-3 lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar samt vid prövning av mål som är av enkel beskaffenhet.

I övrigt gäller, även i mål som avses i första stycket, 12 § femte-sjunde styckena lagen (1971:289) om allmänna förvaltningsdomstolar i fråga om kammarrättens sammansättning. Vid behandlingen av frågor om prövningstillstånd och frågor som behandlas samtidigt därmed skall dock även en ekonomisk expert ingå i rätten, om inte målet är av enkel beskaffenhet. *Lag (2007:881)*.

27 § Regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, förordnar för viss tid dem som skall tjänstgöra som ekonomiska experter enligt 25 och 26 §§. Inträffar medan en ekonomisk expert deltar i behandlingen av ett mål en omständighet som medför att förordnandet skall upphöra att gälla, skall förordnandet ändå anses fortsätta att gälla i det pågående målet.

Den som skall tjänstgöra som ekonomisk expert skall vara svensk medborgare och får inte vara underårig eller i konkurstillstånd eller ha förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken. *Lag (2007:881)*.

Inhibition

28 § När en domstol enligt 28 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) tar ställning till om ett beslut som fattats med stöd av denna lag tills vidare inte skall gälla skall domstolen särskilt beakta det som i 1 kap. 1 § anges om lagens syfte. *Lag (2007:881)*.

Övergångsbestämmelser

2007:881

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008.
2. För skada som orsakats före ikraftträdandet gäller inte de nya bestämmelserna i 7 kap. 13 a §.
3. För avgöranden som kammarrätten träffat före ikraftträdandet gäller 8 kap. 19 § i sin äldre lydelse.
4. För överklagade avgöranden som träffats före ikraftträdandet gäller inte de nya bestämmelserna i 8 kap. 23 och 24 §§.

2008:600

1. Denna lag träder i kraft den 1 november 2008.
2. Vad som sägs i 7 kap. 17 § ska även gälla för den som ålagts att betala konkurrensskadeavgift eller dömts till att betala vite enligt konkurrenslagen (1993:20).

2008:719

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.
2. Skyldigheten för operatörer som äger tråd att överföra signaler till samverkanspunkter enligt 6 kap. 19 a § ska tillämpas första gången den 1 december 2009. *Lag (2009:578)*.

2009:546

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2009.
2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för överklagande av beslut som meddelats före ikraftträdandet och för tvister som avgjorts av tillsynsmyndigheten före ikraftträdandet.

2010:497

1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2010.
2. I fråga om ärenden som har avgjorts av tillsynsmyndigheten före ikraftträdandet, och som efter överklagande ska prövas av allmän förvaltningsdomstol efter ikraftträdandet, gäller 7 kap. 10 § i sin äldre lydelse.
3. Den som vid ikraftträdandet har ett tillstånd att använda radiosändare för viss radioanvändning ska anses ha ett tillstånd att använda radiosändare inom ett visst frekvensutrymme. Giltighetstiden för ett sådant tillstånd ska anses förlängd med tio år, om tillståndet gäller längst till och med den 31 december 2015 och inte tidigare har förlängts eller förnyats. Den nya bestämmelsen i 3 kap. 12 b § ska inte tillämpas på tillstånd som har förlängts före ikraftträdandet och som efter överklagande ska prövas av förvaltningsdomstol efter ikraftträdandet.

4. Äldre föreskrifter om krav på tillstånd för att använda enskilda radiosändare inom ramen för ett tillstånd att använda radiosändare för viss radioanvändning, gäller fortfarande om tillståndet meddelats före ikraftträdandet.

2011:590

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2011.
2. Tillståndsvillkor som beslutats enligt 3 kap. 11 § första stycket före den 1 juli 2011 och som inte skulle få beslutas enligt de nya bestämmelserna i 3 kap. 11 § andra eller tredje stycket, upphör att gälla den 26 maj 2016.